

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Контрастивна лінгвістика

Освітня програма «Англійська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Контрастивна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Викладач (-і)	Пилячик Наталія Євгенівна
Контактний телефон викладача	050 86 87 464
E-mail викладача	natalia.pyliachik@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	вівторок 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Загальнотеоретичний курс основної іноземної (англійської) мови має на меті забезпечити студентів знаннями з основних розділів теорії сучасної контрастивної лінгвістики, зокрема лексикології, семантики, стилістики та граматики англійської та української мов. Оскільки англійська мова для студентів є другою іноземною, то вони мають можливість зіставити наукові підходи до вивчення рідної та іноземної мов.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює основні концепції і теорії дослідження англійської мови як іноземної, аналізуючи її спільні та відмінні ознаки у порівнянні з українською мовою. Велика увага приділена специфіці фахової термінології, методам дослідження мовних явищ сучасної англійської та української мов, аналізу сучасних поглядів на дискусійні мовознавчі проблеми (проблема значення слова, полісемія, основні способи словотвору, особливості стилістичних засобів, принципи функціонування фразеологічних одиниць у мовах, що порівнюються). Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування англомовної та україномовної наукової літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
забезпечити студентів знаннями теорії контрастивної лінгвістики і необхідним мінімумом англомовної фахової термінології з основних галузей мовознавства для подальшого викладання англійської мови та основ перекладознавства і проведення наукових досліджень із використанням контрастивних методів.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність здійснювати порівняльний аналіз англійської мови із лексичними, граматичними та стилістичними особливостями першої (української) мови; - здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання лекційного матеріалу та теоретичної літератури з тем курсу; - здатність самостійно аналізувати лінгвістичні явища (лексичні одиниці різного походження, фразеологізми, омоніми, синоніми, частини мови, стилістичні засоби); - здатність реферувати сучасну україно- та англомовну наукову літературу із запропонованих розділів мовознавства; - здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; - здатність критично осмислювати запропоновані завдання, які стосуються етимологічного аналізу лексики англійської мови, аналізу морфологічної будови слова, стилістичного аналізу англійського та українського текстів. 	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні	12
самостійна робота	60

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1	035 Філологія	1	Н		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконання
<p>Тема 1. Теоретичні основи контрастивної лінгвістики англійської та української мов.</p> <p>1. Мета і завдання дисципліни.</p> <p>2. Історія становлення контрастивної лінгвістики.</p> <p>2. Методи дослідження у контрастивній лінгвістиці.</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	2, 3, 4, 5, 6,17.	переглянути презентацію 2 год. Проблемні завдання: 1. Розкрийте сутність контрастивної лінгвістики. 2. Обґрунтуйте чинники, що вплинули на становлення такої галузі мовознавства як контрастивна лінгвістика.	5	вересень
<p>Тема 2. Контрастивна лексикологія та інші підрозділи лінгвістики.</p> <p>1.Зв'язок між контрастивною лексикологією та граматикою.</p> <p>2.Зв'язок між контрастивною лексикологією та стилістикою.</p> <p>3.Зв'язок між контрастивною лексикологією та соціолінгвістикою.</p> <p>4.Зв'язок між контрастивною лексикологією та психолінгвістикою.</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	2, 3, 5, 6, 7,11.	переглянути презентацію 2 год. Проблемні завдання: 1. Яка принципова відмінність між соціолінгвістикою та психолінгвістикою? 2. В яких галузях мовознавства та науки слід використовувати контрастивні методи дослідження?	5	вересень
<p>Тема 3. Омонімія, синонімія, антонімія та полісемія англійської та української мов.</p> <p>1. Класифікація і шляхи утворення омонімів,</p>	лекція, індивідуаль на і групова робота, практичне заняття	2, 3, 4, 5, 6, 7	переглянути презентацію 2 год. Проблемні завдання: 1. Проблема розмежування	5	жовтень

<p>синонімів, антонімів.</p> <p>2. Особливості полісемії в англійській та українській мовах.</p> <p>Тема 4. Морфемна структура англійських та українських слів. 1. Граматична будова як основа системності у мові. 2. Морфологічна структура слова. 3. Граматичне значення. Граматична категорія. 4. Граматичні класи слів. Критерії виділення частин мови.</p>	<p>лекція, групова робота, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>1, 8, 9, 10, 11</p>	<p>омонімії і полісемії. 2. Використання полісемантичних слів та їхній переклад.</p> <p>переглянути презентацію 2 год. Проблемні завдання: 1. Наведіть приклади синхронічного і діяхронічного аналізу граматичних явищ. 2. Відмінність у морфемній структурі слів в обох мовах, що порівнюються.</p>	<p>5</p>	<p>жовтень</p>
<p>Тема 5. Основи контрастивного аналізу морфемної структури англійських та українських слів.</p>	<p>лекція</p>	<p>1, 8, 9, 10, 11.</p>	<p>переглянути презентацію 2 год.</p>	<p>5</p>	<p>жовтень</p>
<p>Тема 6. Категорії та типи сучасного словотвору в англійській та українській мовах. 1. Найпоширеніші способи словотвору: афіксація, префіксація. 2. Запозичення в обох мовах, що порівнюються.</p>	<p>самостійна робота, практичне заняття</p>	<p>1, 8, 9, 10, 11, 16.</p>	<p>Підготувати доповіді: 1. Найпоширеніші способи словотвору в англійській та українській мові. 2. Спільні та відмінні джерела запозичення лексики в обох мовах.</p>		
<p>Тема 7. Семантична структура англійських та українських слів. Контрастивне вивчення семантичних класів слів англійської та української</p>	<p>самостійна робота</p>	<p>1, 8, 9, 10, 12, 16.</p>	<p>Підготувати доповіді: 1. Контрастивне вивчення семантичних класів іменників</p>	<p>5</p>	<p>листопад</p>

<p>мов.</p> <p>Тема 8. Контрастивне вчення фразеології англійської та української мов.</p> <p>1.Класифікація фразеологічних одиниць в обох мовах.</p> <p>2.Фразеологічні одиниці та вільні словосполучення.</p>	<p>практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>1, 8, 9, 10, 15</p>	<p>англійської та української мов.</p> <p>2.Контрастивне вивчення семантичних класів іменників англійської та української мов</p> <p>переглянути презентацію 2 год.</p> <p>Проблемні завдання:</p> <p>1. Наведіть приклади інтернаціональних фразеологізмів в англійській та українській мовах.</p>	<p>10</p>	<p>листопад</p>
<p>Тема 9. Контрастивне вчення стилістичних прийомів та їх переклад: епітети, порівняння, метафори, метонімії. Стилiстичні прийоми та переклад у контрастивному дослідженні: авторські неологізми</p>	<p>самостійна робота</p>	<p>8, 9, 10,18</p>	<p>Підготувати доповіді:</p> <p>1.Спільне та відмінне у функціонуванні стилістичних засобів в англійській та українській мовах.</p> <p>2. Роль контрастивних методів у сучасному перекладознавстві.</p>	<p>10</p>	<p>грудень</p>

6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент отримує залік на основі оцінок, які студент отримав за відповіді на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, які студент може отримати (за умов відвідування усіх практичних занять) складає 60 балів. Програмою курсу передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, по 20 балів кожна. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на заліку – 100 балів (А).				
Вимоги до письмової роботи	Передбачені письмові підсумкові тестування (максимум 40 балів: 2x 20) базуються на матеріалі, який був проаналізований викладачем на лекціях, проте не був внесений у перелік питань на практичні заняття. Кожен тест складається з 10 питань, правильна відповідь кожного питання становить 2 бали.				
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 6 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати після закінчення практичних занять – 60 балів. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом виведення суми балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 2.				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.				
7. Політика курсу					
<p>Теоретичний курс читається англійською мовою. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і контрольних робіт. Пропуски практичних занять без поважних причин знижують рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>					

8. Рекомендована література

1. Базова

1. Арбекова Т.И. Лексикология английского языка. М.: Высш. шк., 1977.
2. Бацевич Ф.С., Космеда Т.А. Очерки по функциональной лексикологии. Львов: Світ, 1997.
3. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: навч. посіб. К.: Вища шк., 1999.
4. Исенова Ф. К. Сопоставительное языкознание и контрастивная лингвистика в современной языковой парадигме. Вестник КарГУ. Сер. филологическая. Караганда : КарГУ, 2007.
5. Коваленко Г.М. Lexicology of the English Language. К.: Освіта України, 2011.
6. Корунець І.В. Contrastive Typology of the English Language. Вінниця : Нова Книга, 2004.
7. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства : [підручник] . К. : Академія, 2006.
8. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология. К.: Знання, 2004.
9. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. Харків: Основа, 1993.
10. Селіванова О. А. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006.
11. Arnold I.V. The English Word. М.: Высш. шк., 1973.
12. Kuznetsova V. Notes on English Lexicology. К.: Радян. шк., 1966.
13. Rayevska N.M. English Lexicology. – К.: Вища шк., 1979.

Додаткова

14. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. М.: Наука, 1983.
15. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. М.: Высш. шк., 1990.
16. Суперанская А. В. Принципы передачи безэквивалентной лексики // Великобритания. Лингвострановедческий словарь. М.:Рус. яз., 1980.
17. Metaphor and Metonymy at Crossroads: A Cognitive Perspective / Ed. by E. Barcelona. Berlin, 2002
18. Yule G. The Study of Language. Fourth ed. Cambridge University Press, 2010.